

СЕКЦІЯ 2

АУДИТ В УКРАЇНІ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

ФУНДАМЕНТАЛЬНІ ПРИНЦИПИ ПРОФЕСІЙНОЇ ЕТИКИ АУДИТОРА

Ганна СКИБА

*к.е.н, доцент кафедри обліку і оподаткування,
Навчально-науковий Інститут управління, економіки та бізнесу
«ВНЗ «Міжрегіональна Академія управління персоналом», м. Київ, Україна*

Оксана ЦІМОШИНСЬКА

*к.е.н, доцент кафедри обліку і оподаткування,
Навчально-науковий Інститут управління, економіки та бізнесу
«ВНЗ «Міжрегіональна Академія управління персоналом», м. Київ, Україна*

Ключові слова: професійна етика, аудиторські послуги, аудитор, принципи професійної етики, чесність та об'єктивність, професійна компетентність аудитора.

Сучасний етап розвитку етичної науки пов'язаний із питаннями, характер вирішення яких багато в чому залежить від позиції людини у світі.

Кожна професія має свої моральні проблеми. Але серед інших професій виділяється певна група, де вони зустрічаються частіше і вимагають особливої уваги. Професійна етика суттєво важлива, передусім, для таких професій, об'єктом яких є індивід – людина. Там, де представники певної професії в силу її специфіки знаходяться в постійному або навіть стабільному спілкуванні з іншими людьми, існують свої «моральні кодекси» людей цих спеціальностей та професій.

Професійна етика розходиться на ті громадські групи, до яких вимагаються максимальні моральні вимоги. Професійна етика, як система норм, являє собою кодекс правил, що характеризують позицію спеціаліста в офіційному середовищі, норми, що відповідають діючому законодавству та відомчим правовим документам, фаховим знанням, відношенням у колективі, деталізованому усвідомленню моральної відповідальності для виконання професійних обов'язків.

Престиж професії аудитора, довіра та повага до нього є невід'ємними елементами професійного центру та гарантією високої якості послуг, що надаються. В сучасних економічних умовах, глобалізації та євроінтеграції, політичної та економічної нестабільності, технічного та інформаційного розвитку суспільства, зміни культурних цінностей тощо, стабілізацію розвитку суспільних відносин мають забезпечувати етичні знання та вимоги.

Питання професійної етики аудитора виникає в різних ситуаціях – зокрема, при переході фахівця з однієї аудиторської компанії в іншу; укладення договору на проведення аудиту з державним підприємством, начальник відділу закупівель

якого є близьким родичем керівника аудиторської фірми; проведення аудиту фінансової звітності суб'єкта господарювання компанією, яка одночасно веде по ній бухгалтерський облік тощо. І таких випадків може бути надзвичайно багато.

Метою дослідження є вивчення змісту та особливостей регулювання професійної етики аудитора через призму фундаментальних їх принципів та узагальнення поняття професійної етики аудитора як запоруки довіри до даної професії.

Професійна аудиторська етика – це система норм моральної поведінки аудитора під час проведення аудиту та надання послуг аудиту. У багатьох країнах створені та встановлені закони, кодекси, правила, а також положення професійної аудиторської етики. Наприклад, ключові положення і вимоги до професії аудитора в Україні визначаються нормами закону «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність».

Своєрідною рисою будь-якої професії є прийняття відповідальності перед суспільством. Що стосується аудиторів, то для них суспільство включає клієнтів, кредиторів, уряди, працівників, роботодавців, інвесторів, ділові та фінансові кола, а також інших осіб, які покладаються на об'єктивність і порядність професійних бухгалтерів для підтримки належного ведення комерційної діяльності та її контроль. При цьому суспільні інтереси визначаються як колективний добробут спільноти людей та організацій, яким аудитори надають послуги [1].

В світі розроблені принципи професійної етики аудиторів Міжнародною федерацією бухгалтерів (International Federation of Accountants (IFAC), яка як базис етичних правил порадила Кодекс етики професійних бухгалтерів (Code of Ethics for Professional Accountants), які відносяться як до професійних бухгалтерів, так і до аудиторів [2].

Від ставлення та поведінки аудиторів під час надання послуг залежить не тільки їхнє особисте благополуччя, а й економічне благополуччя країни в цілому. Аудитори зможуть залишатися в привілейованому становищі, якщо вони продовжуватимуть надавати громадськості унікальні послуги на рівні, який демонструє інформацію про те, що громадська довіра є цілком обґрунтованою.

Отже, аудитори в усьому світі найбільше зацікавлені в тому, щоб довести до відома клієнтів, що послуги надаються на найвищому рівні якості та відповідають етичним вимогам, що покликані для забезпечення цього рівня.

Згідно з Кодексом етики професійних бухгалтерів, цілі професій бухгалтера та аудитора взаємопов'язані і розлягаються у виконанні роботи відповідно до найвищих стандартів професіоналізму, досягненні найкращих результатів діяльності та в цілому у задоволенні суспільних інтересів і вимагають задоволення основних потреб: у довірі до спеціаліста; у професіоналізмі аудитора; у якості наданих послуг; у надійності проведеної роботи.

Для досягнення цілей професії аудитори зобов'язані дотримуватися в буденній роботі фундаментальних принципів або, як їх називають інакше, норм етики.

Кодексом етики професійних бухгалтерів визначено, що професійний бухгалтер чи аудитор має дотримуватися таких всебічних принципів:

- доброчесності;
- об'єктивності;
- професійної компетентності та незалежної ретельності;
- конфіденційності;
- професійної поведінки.

Отже, результати дослідження дозволяють зробити наступні висновки:

1. В Україні наразі етичні норми аудитора регулюються здебільшого Міжнародним кодексом етики та Законом України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність».

2. Для досягнення цілей професії аудитори зобов'язані керуватися фундаментальними принципами, також відомими як етичні стандарти, у своїй повсякденній роботі. Приміром: чесність, об'єктивність, професійна компетентність і належна обачність, конфіденційність і професійна поведінка.

Список використаних джерел

1. Салова Н., Професійна етика аудитора: фундаментальні принципи Аудитор / Наталія Салова // України Аудитор України. – № 6 (235). – 2015. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.pspaudit.com.ua/files/psp_14-19_salova.pdf.

2. Мельник Н.Г. Особливості аудиту на міжнародному рівні: монографія / Н.Г. Мельник. – Економічна криза: фактори, моделі та механізми подолання: монографія / за заг. ред. С.А. Ткаченка, М.С. Пашкевич. – Дніпропетровськ: НГУ, 2015. – С. 143-152.

3. Code of Ethics for Professional Accountants [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.ethicsboard.org/iesba-code>.

АУДИТ ПРИБУТКУ ЯК ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

Олександр БУРЛАКОВ

*к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку,
оподаткування та технологій електронного бізнесу,
Заклад вищої освіти «Подільський державний університет»,*

Олена ЯРОЩУК

*студентка 2 курсу ОС «Магістр»
спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
Заклад вищої освіти «Подільський державний університет»*

Надзвичайно важливим показником господарської діяльності підприємства, який перебуває у центрі уваги всіх зацікавлених сторін, є кінцевий фінансовий результат. [1] Цей результат відображає ефективність управління і може бути виражений у вигляді прибутку або збитку. Прибутковість виступає